

من له کارهکاندا وهلامم بۆ کەس نییه، بهلام به راستی هیوادارم پرسپاریک بڅه مه سهه پرسپارهکانی ئهه؛ ئهوهی که هیچ پرسپاریکیشی نییه و هه موو شتی دهنانی و وهلامی هه موو پرسپارهکانی لههه پیش دیاری کردوه؛ دیاره ناتوانی پتوهندییهکی قوول دهگهه من بگرئ.

له هه لومه رچی ئیستادا و بهه ماهییه تهی حکومه تی ئیستاکه به توندی بهر تهسک که رهوهیه و دژی داهینان و به رهه لستی سنوور به زاندنه؛ ئاوردانه وه له هونه ره چه شنیک دژ کردوهیه له به رامبهه بیروکهی خیل و کورتینی دهسه لاتدار.

«عیرفان قانعی فهد»

پنجشهمه (٢٠٠٤/٥/١٦)

نیلوفه به یزایی «دهرهینه ری سینه مایی و نووسهه» له وتووێژیکدا:

دهبی «تابوکان» بشکیندرین

له فارسییه وه: رهسول سولتانی
(بوکان)

دۆستانى بەرپىزم ئاگادارن كارى سەرەكى من «وەرگىپىرى و فەرەنگ نووسىن» ە و بەپىتى ئەو كارە؛ بەردەوام لە هاتووچۆى ئىيران و دەرەدە دابووم. تا بە ئازادى و دوور لە هەر چەشنە كەلكەلە بەك؛ لە قوژبىنىكى هېمن پالى لىدەمەو و بە ئاسوودەبى خوانى وەرگىپىر بىلاوكە مەو و گەلىك بىرەو دەرى شىرن و مەزەم لەو (۱۰-۱۲) سالە هەيە. گەلىك هەلسوكەوتى ناشىرن و زۆرىش رەخنە و هاندان و دلخۆشكردن كە هەر كام بەشپو بەك بۆ درىژەى كار دنەيان داوم؛ لە حالىكدا ئەم لۆمە و تىرو توانج و نە ئەو هەموو چاكە و خۆشەو وىستىبە بەخۆم رەوا نابىنم، چونكە بۆ خۆم باشتر دەزانم چم و كىم؟! زۆر كەس خراب لەو چەشنە بىروبووچوون و باوەرەنە تىدەگەن و خرابى لىك دەدەنەو كە بلپى: هەر كەس مافى ئەو هەيە بەپىتى عەقل و بىروراى خۆى لە شتەكان بكوئىتەو، بەلام ئەو هەش دان پىدانانىكى جوانە ئەگەر بلپم: بەستراو هەيى فىكرى و ئايدۆلۆژىكىم بە هېچ حزب و رىكخراو و هېچ كەسپكەو نىبە. بنەماى كارەكەم لەسەر جوژىك رووبەروو بوونەو هەي زانستى و توژەرى لىكەل كىشە و واقىعەكان بوو و هەيە و بۆ پاراستنى ئەو سەرەخۆبىە بى ترس باجم داو- تەنەت ئەوانەى كە وىستىيان بە بەدنا و كوردن و رىسو كوردن و رەم پى بەردەن. لە پەنا دەرس خۆتندەو، بەشپىك لە كارى لىكۆلئىنەو هەي روژانەم بۆ تاو توپىكردن و لىكدانەو هەي بىروكە و ئەندىشەى كەسايە تىبە ئىرانىبەكان تەرخان كرددو و پاش تىگەيشتن لە پىكەتەى فىكرى ئەوان؛ دەستم داووتە نووسىن، يا وەرگىپىر لىك لەسەر ئەوان، چونكە تا ئەوكاتەى ئەندىشە و پەيام و واتاى ئەو كەسايە تىبانە بۆ گەشەسەندنى بىروكە و ئەندىشەى خۆتەنەر بەهەرى نەبى؛ هېچيان لى وەرناگىپم و رەخنەشيان لەسەر نانووسم. بە هەر حال لەسەر ئەو باوەرەم: وەرگىپىر ئەگەر بۆ ناساندنى هونەر و ئەدەبىيات و كۆلتوور و ئەندىشەكانى ولاتەكەم بى، چىژ بەخش دەبى، چونكە ئەرك و ئامانجى وەرگىپىر ناساندنى كۆلتوورى نەتەو كەنە و ئەگەر لە ناساندنى كۆلتوور و ئەندىشەى نىشتمانە كەيدا سەر كەوتووبىت هەست بە بەختەو هەي دەكە لە ئەخلاق و ئايدۆلۆژىيەى وەرگىپىر؛ پىتەر تەنيا ناساندن و پىكەتەيانى پىتەندىبە لە كاتى پىتەستدا لە پانتاى بوارى ئەدەب و ئەندىشە و هزرى ولاتەكە بىدەيە دەگەل دەروە. دەنا بەدەر لەو چاو وروانىبە، وەرگىپىر شتى نىبە. بايەخى وەرگىپىر وەك هونەر مەند؛ خزمەتە بە كۆمەلگا. هەر بۆيەش زۆر جارن

«وەرگىپىر» بە هونەر لە قەلەم دەدرى. بەلام بۆ من؛ ئەو شتەنەى بەشى «وچەى گەنج» بەشپىكە لە بوونم، لە شوناسم و بىرەو دەرىبەكانى لاوتىم و پىتموایە «من» ي راستە قىنەم تەواو لەو وىدايە.

قانى فەرد: ئەو زۆر گرنگە كە مرۆقى هونەر مەند و داھىنەر بە چ روانگە و بۆچوونىك بەرەمىك بۆ پىشكەشكردن و جىبە جىكردن هەلپىرئى؛ هەلپىرئى بەرەم بۆ وەرگىپىر؛ بە تايبەتەى هەلپىرئى وەرگىپىرئى ئەدەبى يە سىياسى- كۆمەلەيەتەى زۆر گرنگە. بۆ وىنە ئەگەر وەرگىپىر تازە كار بى، بۆ راکىشانى سەرنجى خۆتەنەر لە هەموو تواناىبەكانى و لە هەموو فەرت و فىلپىك كەلك وەرەگىرئى. بە تايبەت لە ولاتى ئىمە- ئىران- وەرگىپىرئى لاو دەبى هەزاران رى تاقى بكاتەو بەو هەي خۆى بناسىن و هەروەها بۆ لە چايدانى كىتەبەكەى دەبى ئاگادارى بازارى ناوەندى بىلا و كوردنەو كەشى بى. دەنا شانسىكى ئەوتۆى نابى؛ لىرەدا دەمەوى بۆچوونى ئىتە بزەم كە لە هەلپىرئى (كوپرە كوند) * و كارەكانى تردا زىاتر روانگەى سىياسىت هەيە يا هونەرى؛ بەردەنگ و بىنەر چۆن هەلدەسەنگىنى؟

بەيزاى: دەبى ئاگادارى ئەو بەن كە من دەرەينەرى سىنەما و نووسەرىشم. دەقى زۆرىەى ئەو شانۆيانەى كە بەرپووم بردوون (وەك دەرەينەر) بۆ خۆم نووسىوم. (كوپرە كوند) سىبەمىن بەرەمىكە كە لەنىو بەرەمەكانى تردا هەلمبىرئى دوو و هەروەها دوو مەن دەقىكە كە لەنىو دەقە هەلپىرئى دراو كەندا؛ بۆ خۆم نەمنووسىو و لە راستىدا دەقە ئەسلىەكەى «شانۆ» نەبوو و بۆ خۆم كرددو مەتە دەقىكى شانۆبى. ئەو راستە كە بەر لە هەر شتى لاىەنى هونەرىم لا گرنگە. لە كارى شانۆدا پىتەورى من هونەرە. بە باوەرى من لە بەرەمىكى هونەرىدا كە دوو توخمى «فۆرم» و «ناوەرۆك» يە كىيان گرتبى؛ ئەو بەرەمە بەرەمىكى لۆژىكى و تاقانەيە و بەرەمىكە كە دەكرئ لە هەر سەردەمىكدا دوو جار بخۆتندىتەو و شى بكرتەو و پاقە بكرئ. بەرەمىكى كلاسىكى كە لە فۆرم و ناوەرۆكدا پىكەتە شكىنى كرددو، لە فۆرمدا؛ وىنەى بەهيز، تىك هەلشپىلانى شوپىن و كات، دوو پاتەبوونەو هەي روو داو كەن؛ رستە و كەسايە تىبەكان لە فۆرم گەلپىكدا؛ كە بە هەر جوولە بەك لاىەنى نووتەر دەخەنەروو؛ رازاندنەو هەي كۆلاژىك؛ پر لە خەيال و فانتازىا، لە ناوەرۆكىشدا جەخت لەسەر وشەى (من)

به تاييهت له پرويه پرووبونه وه دهگه ل کولتوورتيک که تييدا «تاک» له «کۆ» دا تواوته وه چه واشه بووه و چاره نووس دراوته دهست چاره نووس و هات و نه هات و نوقمی خورافاته. جه ختکردنه وه له سه ره ئه و دژيه ريپانه ی که له نيوان «من» له وه ها کۆمه لگايه کداو ديروک و ئوستووره، چه قبه ستوویی نه ريت؛ دپته ئاراه؛ يانی ئه و قورساييه ی که وه ها (تاک) يک له و جوړه کۆمه لگايانه دا له سه ره شانيتی؛ هيزی گه ياندنی وینه ئاسمانیيه کان بۆ زهوی؛ پيروزی سربنه وه و زور خالی تر له و به ره مه دا سه رنجی منيان پراکيشاوه.

ئه وه راسته به رده نگ- خوینهر و بينهر- لای من زور گرنگه. به خاتری ئه وه کاره کم ده به مه سه ره (سپین) دياره ده مه وئ ده گه ل ئه ودا پپوهندی بگرم، ئه وه ش ده زانم که ناتوانم ده گه ل هه مووان له ئاستيکدا و به قه د يه ک پپوهندی بگرم ئه وه ژيانی ئیستای ئه وانه که من هه وئ ده دم له کاری هونه ريما له حاله تی «دوو پاته بوونه وه ی رۆژانه» بيه يينه ده ری و که شيکی بۆ بخولقيتم که بتوانی له مه ودا يه که وه له خوئی پروانی. هه ره له و کاته دا من وه ک پیکه يينه ری به ره مه که؛ خوتم له و به رده نگه جيا نابينم و خوشم به شوین ئه و پرواينه وه م بۆ به خویدا چوونه وه. که واته به ره مه می هونه ری ده بی هه م بۆ خوتم و هه م بۆ به رده نگ؛ قسه به کی بۆ گوتن پی بی. من هه وئ ده دم زۆربه ی ئه و قسه نه گوتراوانه وينا بکه م، بۆ به رده نگيک که خووی به دپتن و روانين نه گرتوه؛ که شی کاره که ی من وه ریزی ده کا. هه روه ها بۆ به رده نگيک که له به ره مه می هونه ريما به شوین (په يام) و (نوسخه) و چاره سه رکردنی کيشه کانی جيهانه، به ره مه می من بۆ ئه ویش شتيکی تيدا نييه. من له کاره کاغدا وه لامم بۆ که س پی نييه، به لام به راستی هيوادارم بتوانم پرسيارتيک بخه مه سه ره پرسياره کانی. بۆ ئه و که سه ی پرسيارتيکيشی نييه و پیتی وایه هه موو شتی ده زانی و له پيشدا وه لامی هه موو پرسياره کانی داوه ته وه؛ دياره ناتوانی پپوهندييه کی قوول ده گه ل کاره که ی من بگری.

قانعی فهد: وته ی ره خنه گران تا چ ياده يه ک له سه ره تو شوین دانهره؟ ئایا له ئيراندا پرواتان به ره خنه ی دروست و بونیادنه ره هه يه؟ چاوليکه؛ من وه ک وه رگيتریکی لاو که زور و که م له ئيران و ده ره وه چالاکيم بووه و له و به خته وه رانه م که به رده وام بلاقۆک و راگه به نه کانم له به رده ست بووه، بۆ وه ی به ره مه م و قسه و گه لاله کانم راگه به نم؛ به لام زور به ده گمه ن ره خنه ی دروست و

سازينه رم دپتوه؛ ره خنه؛ يا پيدا هه لگوتن و شاخ و بال و يخستان بووه يا تووک و نزاو ره فرکردن و چه شنيتک ره قه به رايه تی مندالانه و شه خسی، يا يه کسه ره بپه نگی... بۆ وینه له وه رگيترانی (رۆژگاری پياو کوژان) نووسراوه ی هينری ميله ره؛ دوو ره خنه ی باشم پيگه یی، که يه که میان (قوتبه دين سادقی) ئه و ی تريان (سديق ته عريف) نووسيويان. له نه وه ی به ره له ئيمه ش که هه ره نان به قه رزدان بوويان پاککردنه وه ی حيسابی شه خسی... به ده گمه ن ره خنه ی ئوسوولی و هونه ری وه ک ره خنه ی (کامه ران فانی) م دپتوه.

به يزایی: ئه وه ش پپوهندی به جوړی قسه کردنه وه هه يه. ره خنه گرانيک بوون که ره خنه کانیان بۆته هوی ئه وه ی که زور شت له کاره کاغدا ببينم که نه مديتبون. پيم وایه تا ئه و ياده يه ده گه ل خوتمدا راستگويم که پاش به رپپوه چوون، خالی به هيز و لاوازی کاره کانم ببينم، به لام زور جارن گوشه و خالگه ليک هه ن که وه به رچاوی منی ده ره يينه ره نايه ن، به لام که سانتيکيش هه ن که بی له به رچاوگرتن و ده رککردنی چوارچيويه ی ره خنه گرتن له به ره مه ميک، پييان ناوته ئه و گوړه پانه و من پاش خویندنه وه ی دوو رسته تيده گه م که ويستوويانه خو بنويتن، به لام به ته وای له که ش و هه وای کاره که ی من چوونه ته ده ری تاراده يه ک که تووشی مه سه له و باسی فه لسه فی و بوون و بپرکاری و ئابووری و کۆمه لايه تی هاتوون، بی ئه وه ی نووسراوه که يان هيج پپوهندييه کی به به ره مه م و کاره که ی منه وه بووی. من زور گرنگی به وانه ناده م و هيج شوينيکيشم له سه ره دانانين و له راستيدا ئاستی پروکه شی و نرمی زانست و بی خه به ریی ئه وان له پيکه هاته ی ره خنه ی به ره مه می هونه ريم زياتر بۆ ده رده که وه ی. که واته وه لامی پرسياره که تان (ئه ری) يه. من پيموايه ره خنه گرمان هه يه؛ به لام که من. به رای من ره خنه گر که سيکه که بتوانی لايه نی به هيز و بی هيزی به ره مه ميک؛ به پیتی پپوهانه و پپوه ره ته کنیکیيه کانی ره خنه هه لسه نگينی، بی ئه وه ی دووری و نزبکايه تی شه خسی بلیم يا فکری ره خنه گر و خاوه ن به ره مه م له سه ره ليکدانه وه و داوه رييه کانی شوین دابنی، يا بيه وه ی به خو رانان و خو نواندن؛ که موکوورپيه کانی خو ی داپوشي. ديسان ده ليم: ره خنه گرمان هه يه، به لام که من به داخه وه، چونکه هيشتا نه گه يشتوويينه ته دنيا يه کی عه قلانی. زانسته کاغمان پروکه شيانه ن. داوه ری که ش و ده مارگرژی و داوه ریکردنی پيش وه خت ده ست و چاومانی به ستووه.

پیکهاته یه کی زهینی په روره ده نه کراومان هه یه. به ده گمهن لژیکي بیرده کهینه وه. بوغز و غه زدارین. خیله کی و عه شیره تین و له و روانگانه وه هیشتا نه بوینه ته که سپکی شارستانی و (مه دهنی). به و حاله شه وه هیندی جموجوول ده بینم که پیشانده ری تیپه ربوون له دؤخی ئیستان و نه وانه زور پوزه تیخن.

قانعی فورد: ئیستا که، چالاکي و تیکوشانی و هچه ی گهنج و چالاک له سینهما و شانوی ئیراندا چؤن ده بین؟ چ نه وانه ی ناویان دهر کردوه و چ نه وانه ی خه ریکه ناویان دپته نیو ناوان؟ ته نانه ت نه و دهسته لاه به توانا و خاوه ن هه سته ی به هؤگریه وه پییان ناوه ته نه و ریگایه.

به یزایی: تا نه و جیبه ی من ناگاداریم ژماره ی هؤگرانی هونه ر له نیو لواندا یه کجار زوره. له راستیدا هه لومه رچی ئیستا و جیبه تی (ماهیه تی) ی حکومت که به توندی بهر ته سک که ره وه و دژی داهینان و سنور به زاننده؛ ناوردانه وه له هونه ر چه شنیک دژکرده وه یه له به رامبه ر بیروکه ی خیله کی و کورتبینی ده سه لاتدار. نه و دیارده یه شتیکی پوزه تیغه، به لام نه و به و مانایه نییه که ته واری نه وانه ی رووده که نه کاری هونه ری؛ له سه ر نه و کاره به رده وام ده بن و به ره می گه وره و مه زن ده خولقین، به لام نه و په ره گرتنه له باری (چه ندایه تییه وه) ری خو شکه ره بو نه وه ی دواتر: هونه ر مه ندی مه زن و جیهانیمان هه بی. رۆژتیک دی که نه م هه ول و تیکوشانانه ی ئیستا وه به ردین و به ناکام ده گهن. ده زانم له ئیراندا کو سپی سه ر ریگای داهینان یه کجار زوره. هه روه ها به جیدی له سه ر نه م باوه ره شم که گه شه سندن و به ره لیکه و تنه وه ی داهینان له که شتیکی نازاد و دوور له سانسور و خو سانسوریدا، دپته تارا، به لام ریچکه شکینه کانی نه و ریگایه هه ر له ناو نه و نه وه یه وه سه ره لده دن. نه و نه وه یه به دیدیکی ره خنه گرانه وه ده روانیته نه وه ی پیش خو ی و (پرووی که سی نایه شی) و به ده گمهن ده چپته ژیر باری ریساکانی عورف و پیته ندی. زوره ی نه وانه ی سه ر به و هچه یه ن ئیتر نایانه وی ته نیا له بهر نه وه ی که سانیک (ماموستا) و (هه لکه وته) بوون و هه ن؛ هه رچی ده یلین و چونی بیری لی بکه نه وه نه وان بی یه ک و دوو گوپرایه لیان بن. پیته ندی (مورید و مراد) له و نه وه یه دا زور که مه. هه ز به نه زمونکردن و گه ران و دوزینه وه ی ریگای تایبه ت به خو، خالیکی پوزه تیغه و له پیوستییه کانی کاری

داهینانه، به لام نه و دژکرده وه و زوره ملی ده سه لاتداره؛ که گه ره کییه تی هه موو شتی به شپوه یه ک و بی پرسیار بی. نه و نه وه یه ناچاره که ناراسته یه کی پر له نازاوه بو گه یشتن به هاوکیشه یی بی. ناچاره بویری و راشکاوی تاقی بکاته وه. ناچاره رووبه رووی ده مارگرژی خو ی و رابردووانی بیته وه و خو ی یه کلا بکاته وه. نه و هه موو هه ول و تاسه ی داهینان و پی شکه وتن و کردنه وه ی چوارچپوه کان؛ هه رکات به زانست و قوولبوونه وه ته یار بکری و بتوانی نه و شتانه ی که یارمه تی نه و پی شکه وتنه ده کن بپاریزی و جیا بیته وه له هه ر شتیکی که زبانی پی ده گه یه ن، نه وکات به هه ری لی ده که وپته وه.

قانعی فورد: جه نابت بروات به (تابو) شکینی هه یه؟ به رای تو (تابوکانی) کو مه لگای ئیته چین؟ چونکه من هه می شه له سه ر نه و پروایه م ده بی له رابردووان دهرس وه درگین؛ به و حاله شه وه ده بی به ریگا نویه کاندایه برؤین و له هیچ ریبه ک نه ترسین؛ چونکه تیپه ربوونی زه مان؛ کو مه لگا و ره خنه ی به جی؛ پاک و بیس لیک ده کاته وه. .

به یزایی: به لی؛ بی شکاندنی نه و تابو یانه ی هه ن بی شکاندنی نه و (پیروزی) یه ی بهر ته سک که ره وه و وه دواخه ره، هیچ شتی نایه ته تارا. ریگام بدن وه لامیکی گشتی بده مه وه و نه چه نه نیو نه و وینه هینانه وه، چونکه له هه ژمار نایه ن و دوورودریژ ده بیته وه؛ ته واری نه و خوو خده و باوه رانه ی که ده گوتری هه ر بوون و ده بی هه ر بمیننه وه؛ هه موو نه و پیناسانه ی که له سه ر بنه مای نه و چه مکانه له مرؤف؛ له ژن؛ له پیاو؛ له بنه ماله؛ له هه زی سیکی، له چه مکه گل و وشه. .

کراوه و به سه ر نه وه ی دوا ییدا سه پاوه؛ ده بی له گوشه نیگای تره وه چاویان لی بکریته وه. دیسان پیناسه بکریته وه و نه وه ش کارتیکی سووک و سانا نییه. (چه رمی نه ستووری) ده وی له و هؤکاره و ریگایانه ی بو وه په راویز خستنی تیکوشه رانی نه و ریبه که لکیان لی وه درگیراوه نه ترستی. ده بی هه ول بدری و بدوزینه وه و له به رانبه ر هه ر شتییدا که بی وه شوینکه وتن و ماف و توانای پرسیارکردن و ته نیا به پیته عاده ت و (ته خلاق) له لایه ن رابردووانه وه پیناسه کراون و به ریوه یان ده بین، یا باوه رمان پییانه؛ ده بی وه شوین ریگا چاره ی تر بکه وین. لینگه ری به زیده ریوی بلیم؛ ده بی به ناخی پووچیدا ریچی بو نه وه ی له و دیوی نه و پیوه ریگه یه ک بدوزییه وه نه و (ده بی) یانه قسه ی من نین، به لکو نرخیکه که هه ر کو مه لگایه کی که بیه وی (تویژ) بخا (بهاوی) و نوی

بیتهوه و بهره و پیتش بروا؛ ده بی بزانی، ئیمه ش له وهها قوناغیتکداین.

قانعی فهدرد: له بارودوخی ئیستای کومه لگای ئیراندا؛ ئه رک و رۆلی هونه رمه ندیکی لاو چیه؟ بو ته وهی له سه ر پیکهاته ی چیرۆک و شانۆی جموجۆلی کومه لگا شویندانهر بیه؟ باس له کاره که ی خو م ده که م.. بو وینه وه رگیتیک ئیستا که نابیه له گوشه یه کی مائی دانیشی و وهک وه رگیتیه کانی به ره ی رابردوو سالی رۆمانیک وه رگیتن و ته واو. من پیموایه له و نیوه دا چه ند با به تی تر سه باره ت به کومه لگا و سیاسه تی زال و.. هه ر به مه به سته ی روونکردنه وه و زانیاری به خشین، وه رگیتیه.. نازانم ده گه ل ته و بو چوونه ی منی، یان نا؟

به یزایی: هونه رمه ند و کولتورخواز ناتوانی به و پیناسه ی له نه ریتی پیشینیا نه وه پیمان گه یشتوه ره زامه ند بیه و به س. هه روه ها نابیه ته وه قبو ل بکا که کاری دا هیتانه که ی له گوشه نیگای سیاسه تشان یا سیاسه ت بازیکه وه پیناسه بکری. نا وه رۆک و کاکلی سه ره کی هونه ر و دا هیتانی هونه ری؛ (مرۆقه) و که لکه له و دلله را و کتیبه کانی. ئیمه مرۆقی بیه که م و کووریمان نییه.

به داخه وه ئیستاش به شپوه یه کی مه زه به ی و ئاسمانی (میتافیزیک) چه مکه کان لیک ده ده بینه وه ته نانه ت ته گه ر سکولاریش (نا مه زه به ییش) بیه. ئیمه هیشتا نه بو وینه ته وه شتیکی زه وینی. له رتیه به ره ی (حه ق) و (باطل) پیک دینین. جووت بینین. ته نانه ت به شپوه ی جووتبیینیش له دیوکراسی تیگه یوین. دنیا بو ئیمه یا (به هه شته) یا (دۆزه خ) هونه ر و هونه رمه ندی ته مرۆیی به شوین ته و ره نگانه وه ن که له نیوان دوو رهنگی ره ش و سپیدان. هونه رمه ندی ته مرۆکه پاساوده ری پله و بیروکه ی سیاسه تبا ز و ده سه لاتدار نییه. مرۆف به هه موو لایه نی لاواز و به هیتزیبه وه ده بینیه. زهینی دا هیتنه ر، سنوور ناناسی و ئه رکی سه رشانی هونه رمه ندی ته مرۆیی به ربلا و کردنه وه ی ته و سنوورانه یه. سنوورگه لیک که ته گه ر بشکیندرین؛ نه ده مارگرژی، نه دیکتاتور و نه هیچ مله ورتیک ناتوانی پیشی بگری و ته وه گه وره ترین کاریگه ربیه که ده کری له سه ر کومه لگا دا بندری.

سه رچاوه:

ئینته رنیت، ماله پری (هه واله کانی رۆژ).